

Sveto Kobal imenovan za podsekretarja

Beograd — Pred dnevi je ZIS imenoval za podsekretarja v zveznem sekretariatu za splošne gospodarske zadeve podpredsednika gospodarske zbornice SR Slovenije Sveta Kobala.

Sveto Kobal se je rodil leta 1921 v Skofji Loki. V Ljubljani je absolviral ekonomsko fakulteto. V NOB je sodeloval od leta 1941. Dosele je bil organizacijski sekretar glavnega odbora Ljudske tehnike Slovenije, predsednik OBLO Skofja Loka in podpredsednik OLO Kranj.

Nove oblike dela naših sindikalnih organizacij Priprave po strokah

Skladno z organizacijsko obliko v zveznem in republikanskem merilu sedaj tudi občinski sindikalni sveti ustanavljajo sindikalne strokovne odbore. Tako so po vseh naših občinah predvideni strokovni odbori delavcev industrije in rudarstva, odbori delavcev družbenih služb in odbori delavcev storitvenih dejavnosti. Ze v preteklem tednu so bile po naših občinah ustanovne skupščine nekaterih odborov.

Ze ob samem začetku, ob ustanavljanju teh strokovnih sindikalnih organizacij se je pokazalo, kako potrebno je bilo to. — Na ustanovni skupščini delavcev uslužnostnih dejavnosti, ki je bila prejšnji četrtek za delavce te stroke v radovljiški občini, so navzoči zelo stvarno prikazovali težave in trgovini, obrti, gostinstvu in v drugih kolektivih uslužnostne dejavnosti. Podobno je bilo tudi na ustanovni skupščini delavcev storitvene dejavnosti za kranjsko občino, ki je bila v četrtek, 20. junija. Na skupščini so razpravljali o razvijanju samouprave, o delitvi dohodka, o pripravah na izdelavo statutov in o drugih težavah in nerešenih zadevah, ki so zlasti v teh malih kolektivih obrtne, trgovske in gostinske dejavnosti zelo pereče. Navzoči so celo predlagali novozvoljenemu odboru, naj bi omogočili izdajanje glasila njihovih strok, da bi tako lahko hitreje obveščali števne kolektive o novih nalozah in hkrati izmenjali posamezne izkušnje.

Pričakujejo, da bodo v prihodnjem tednu v glavnem končane vse ustanovne skupščine strokovnih sindikalnih odborov pri občinskih sindikalnih svetih na našem območju. — K. M.

S seje občinske skupščine Škofja Loka

Izhod - v močnejši, združeni zadrugi

Skofja Loka, 20. junija — Na včerajšnji skupni seji obeh zborov je poročal predsednik skupščine Milan Osovnikar o rezultatih gospodarjenja v obdobju januar-maj in ugotovil ugodnejše rezultate v primeri s tem obdobjem lani. Sledili so sklepi in predlogi komisije za volitve in imenovanja. Tako so med drugim izvolili nove svete in nekatere komisije skupščine.

Obširnejši je bil dnevi red ločenih sej. Med drugim je bil izdan odlok o začetki zgodovinskega področja Skofje Loke, o ustanovitvi »Loškega muzeja«, sprejet občinskega zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju, potrdili so sklepe združenih svetov KZ, Sk. Loka, KGZ »Blegas« Gorenja vas in GKZ Češnjica in sklenili ustanoviti institucijo »Loške letne igre«.

V zvezi s sprejetim odlokom o zaščiti mestnega področja, ki je zaradi svoje zgodovinske, urbanistične in umetnostne prednosti za družbeno skupnost v celoti proglašeno za kulturni spomenik, je treba pojasniti, da nima namena ovirati razvoja gospodarstva in življenjskega standarda občanov, temveč doseči le to, da se bodo vse predelave na tem področju opravljale v sodelovanju z zavodom za spomeniško varstvo, kar pa je upošteval tudi že urbanistični načrt. Skofjeloski zavod za spomeniško varstvo v ustreznih kadrov, zaradi česar se je priključil Medobčinskemu zavodu za spomeniško varstvo Ljubljana, hkrati pa je skupščina potrdila, hkrati pa je ustanovila »Loški muzej« in imenovala njene organe. O sofinansiranju medobčinskega zavoda za zdravstveno varstvo Kranj je že razpravljala bivši OBLO Skofja Loka. Glavni vzrok odklonitve soustanoviteljstva te institucije je bila neena-

Turizem v prvih petih mesecih

Nepričakovani uspehi že v predsezoni

Predvidevanja za letošnjo turistično sezono so precej optimistična in marsikdo jih je ocenjeval kot pretirana. Toda vse kaže, da bodo prva splošnejša prizadevanja za razvoj turizma res že leto obrodila bogate sadove. Posebno kar zadeva obisk tujih turistov pri nas smo lahko že sedaj, ko se glavna sezona niti še ni pričela, več kot zadovoljni. Nekateri gorenjski turistični kraji so že skoraj popolnoma zasedeni. Med njimi prednjači Bled, kjer prenočišča, niti v zasebnih sobah, skorajda ni mogoče več dobiti. Tolikšnega obiska v predsezoni na Gorenjskem še niso zabeležili. Razen tega pa še prevladuje mnenje, da v tem času večji del tujih gostov potuje proti morju in se bodo šele poleti bolj zadrževali na našem območju.

V ljubljanskem okraju je bil promet v prvih petih mesecih letošnjega leta v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta za 15 odstotkov višji. V letošnjem maju je obiskalo turistične kraje in v njih prenočevalo 33 odstotkov več gostov kot v lanskem letu. Domačih gostov je bilo za 30 odstotkov več, tujih pa za 42 odstotkov. Povprečna doba bivanja v enem kraju je pri domačih gostih 2,2, pri tujih pa 1,7 dneva.

Gostinska podjetja na območju okraja so od januarja do konca maja iztržila 6 milijard 300 milijonov dinarjev, kar je skoraj za

milijardo več kot leto poprej. Število vseh gostov je bilo v tem razdobju za 13 tisoč večje, od tega domačih za 6 tisoč, tujih pa za sedem tisoč. Število nočitev domačih gostov se je zmanjšalo, število nočitev tujih turistov pa povečalo za 27 odstotkov. Za nočitve so iztržili 198 milijonov, od tega od tujcev več kot 65 milijonov dinarjev ali za dobro polovico več kot lani v istem času. — S.

Ogled ljubeljskega predora

TRŽIČ — 686 metrov dolg ljubeljski predor na naši strani je že dokončan. Ob tej priliki so si ga v četrtek ogledali tudi predsednik izvršnega sveta SRS VIKTOR AVBELJ, podpredsednik IS SRS JANKO SMOLE, republikanski sekretar za promet ALOJZ ŽOKALJ in predsednik ljubljanske okrajne skupščine inž. MARKO BULC. Po ogledu predora, katerega uradna otvoritev bo tedaj, ko bodo svoj 900 metrov dolg odsek dokončali tudi Avstrijci, so si gostje ogledali tudi gradbišče avtomobilske ceste od ljubeljskega predora do Nklega.

Tretje zasedanje občinske skupščine Kranj

Naš cilj: visoka organiziranost proizvodnje in visoka produktivnost

Prvi koraki k pripravam za izdelavo sedemletnega plana

V četrtek popoldne sta se v prostorih občinske skupščine Kranj sestala na tretje skupno zasedanje obeh zborov občinske skupščine. To je bila pravzaprav prva delovna seja, na kateri je podpredsednik občinske skupščine Slavko Beznik seznanil odbornike obkrajnih skupščin o osnovnih značilnostih gospodarskega razvoja v preteklosti, o gospodarskih gibanjih v letošnjem

letu in o nekaterih smernicah za nadaljnji razvoj. Kakor je v uvodu poudaril, je bil eden izmed osnovnih namenov njegove obrazložitve in priložnega gradiva, ki so ga odborniki prejeli, seznaniti člane občinske skupščine s problemi gospodarstva in gospodarjenja v občini in jim tako ustvariti osnovo za nadaljnje delo pri ocenjevanju in reševanju vseh

Naši kolektivi in statuti

Smernice za nadaljnji razvoj

Potrebna je večja izmenjava izkušenj in ne prepisovanje »vzorcev«

Do aprila meseca prihodnjega leta bi morale gospodarske organizacije imeti in že poslati na podlagi svojih statutov. Čeprav na videz to ne bi smelo delati težav, pa vendarle postaja izdelava statutov vse resnejša zadeva. Res je, da so nekateri večji kolektivi, kjer so strokovne službe dokaj izpopolnjene, že izdelali prve osnutke in jih že tudi predložili kolektivom v javno razpravo. To velja za tovarno »Sava« v Kranju, za LIP na Bledu, za Železarno na Jesenicah in morda še za pet, šest večjih podjetij. Toda na našem območju je nekaj sto gospodarskih organizacij, ki pridejo pri tem v poštev.

Ko smo zadnje dni povprašali tu in tam, smo lahko ugotovili, da velika večina podjetij sploh še ni začela s tem delom, ponekod se sploh ne spominjajo, če so že imenovali komisijo za to delo, in če je bila imenovana, je ostala samo v nekem pozabljenem zapisniku.

O statutih gospodarskih organizacij smo začeli resneje in konkretnije govoriti lansko jesen, ko so sindikalne organizacije prevzele iniciativo. Bilanca, letna načrti, izvoz, volitve in druge trenutne naloge so začasno zameglele priprave za izdelavo statutov. V kolikor pa so komisije to delo

nadaljevale, so v marsikaterem primeru zasle na formalistično plat. Niso bili redki primeri, da je prevladovalo stališče, naj bi statut (zgolj zato, da se zadosti zahtevam od zgoraj) izdelali kot splošni seštevek dosedanjih pravi in pravilnikov v posamezni organizaciji.

Res je, da so skorajda po vseh občinah imeli razne posvete in druge oblike pomenkov o tej zadevi. V Radovljici so imeli o tem poseben plenum občinskega sindikalnega sveta in več seminarjev s predsedniki imenovanih komisij in delovnih organizacij. Ta mesec so imeli ponovno seminarje o tem, in sicer v Bohinju, na Bledu in v Radovljici. Ker so ugotovili, da je zlasti v manjših kolektivih potrebno največ pomoči, so iz teh podjetij povabili še direktorje na posebno posvetovanje.

Podobno je bilo tudi v kranjski občini, v Tržiču in v Skofji Loki. Na Jesenicah so posebej obiskovali posamezne komisije in jim skušali svetovati na kraju samem, kako naj bi organizacijo začeli to veliko in odgovorno nalogo.

V jeseniški Železarni, kot so povedali, so se odločili, da bodo statut izdelovali in dajali v javno razpravo po posameznih poglav-

jih. Prvi del statuta, ki obsega organizacijo samoupravnega sistema, so po temeljitih razpravah v političnih aktivih že dali na ekonomske enote. V pripravah je drugi del o odgovornosti in pravicah delavcev v okviru samouprave. Posebno bodo razpravljali o organizacijski obliki podjetja in proizvodnega postopka, o ekonomskih odnosih med ekonomskimi enotami in podobno. Menijo namreč, da bo statut tako obsežna stvar, da delavci ne bi mogli naenkrat dojeti in razpravljati o vseh poglavjih hkrati. Zato pripravljajo poglavje za poglavjem in šele nato bodo ob upoštevanju danih pripomb sestavljali celotni statut.

V kranjski občini kljub tolikim posvetovanjem stvar še ni stekla. Vsaj ne v manjših podjetjih. Komisija pri občinskem sindikalnem svetu se je zato odločila, da najprej pregleda delo 23 komisij v večjih kolektivih, ki že imajo pri tem določene izkušnje, in šele nato pošče organizacijsko obliko, kako pomagati manjšim kolektivom, kjer v resnici ni sposobnega kadra za tako delo.

V drugi polovici prihodnjega tedna bo v Podvinu poseben tridnevni seminar za predsednike teh komisij in za predstavnike sindikalnih organizacij, na katerem se bodo pomenili o vseh dosedanjih izkušnjah in skušali pripraviti konkretne organizacijske oblike za to delo. Eno pa je od vsega začetka jasno — ni mogoče pričakovati receptov in vzorcev, marveč je treba statut vsake delovne organizacije izdelati samo na podlagi njenih možnosti in potreb. Le tako bo lahko smernica njihovega lastnega nadaljnega razvoja. Pri tem delu je seveda potrebna izmenjava dosedanjih izkušenj. — K. M.

Problemi integracije jugoslovanske vijačne industrije

Na začetku poti

Kropa, 20. junija — Danes se je v sindikalnem domu v Kroplju začel drugi sestanek koordinacijskega odbora, ki deluje v okviru priprav za ustanovitev poslovnega združenja jugoslovanske vijačne industrije. Organizacijo je prevzela tovarna vijakov Plamen, posvetovanje pa bo trajalo predvidoma dva dni.

Da je pobuda o ustanovitvi poslovnega združenja proizvajalcev vijakov utemeljena, nam pove že dejstvo, da proizvajalci vijakov in matice v Jugoslaviji šestnajst tovarnih, in to vsaka skoraj vse dimenzije. To pomeni, da je proizvodnja razdrobljena (majhne serije izdelkov) izdeluje se po treh različnih standardih, kar povzro-

ča večje proizvodne stroške, otežuje pravočasno in ustrezno nabavo materiala in orodja, povzroča težjo orientacijo na notranjem in zunanjem tržišču; nepovezanost in neorientiranost pa sta privedla tudi do velike predimenzioniranosti kapacitet v primeru z našimi potrebami po vijakih. Te napake, značilne za nepovezanost med istovrstnimi proizvajalci, pa naj postopoma in sistematično odpravljajo bodoče poslovno združenje. Kot njegova predhodnica pa delujejo koordinacijski odbori, ki na občasnih sestankih rešujejo ekonomsko-tehnične probleme v zvezi z ustanovitvijo poslovnega združenja.

Osnova za današnji sestanek in razpravo je bila izčrpna analiza problematike proizvodnje, tehnologije, kapacitet in ostalih problemov v zvezi s proizvodnjo matic, ki jo je pripravil in podal direktor Plamena tov. Majcen. — Koordinacijskemu odboru je jasno predložil nujnost konkretizacije sklepov sestanka v Kninu. — Konkretno reševanje vprašanja premeščanja kapacitet ter določitve nosivcev skupin za proizvodnjo posameznih dimenzij matic.

Plodna diskusija je obravnavala najprej kriterije, ki naj jih izpolnjuje podjetje, nosivec skupine, nato naloge in pravice nosilca skupine ter njegov odnos do koordinacijskega odbora ozir. bodočega poslovnega združenja. Ob koncu je bil sprejet sklep, da se bo vsa proizvodnja matic preusmerjala s sedanjih šestnajstih na šest proizvajalcev — nosivcev skupin — po načelu velikosti razpoložljivih in izkoriščenih kapacitet za določeno skupino velikosti matic. Taka koncentracija proizvodnje bo nedvomno v veliki meri odpravila neštete probleme. Po istih načelih bodo na prihodnjih sestankih določili tudi nosilce skupin za proizvodnjo vijakov za naslednje skupine proizvodov: vijaki trgovskih kvaliteta, visoko kvalitetni vijaki, lesni vijaki itd. — B. Praprotnik

te institucije, ki bo letos prevzela v svoje okrilje prireditve ob 40. obletnici smrti rojaka-pisatelja Ivana Tavčarja, vendar so imeli pomisleke glede finančnih obveznosti. Končno so izglasovali sklep, naj bo ustanovitelj občinski svet Svobod in prosvetnih društev, občina pa se obvezuje, da bo prispevala 1 milijon dinarjev. — St. S.

Delovni pogoji nekdanjih kropskih žebjarjev v njihovih kovačijah so zlasti v sedanjih, novih prostorih »Plamena« povsem spremenjeni in omogočajo vse večjo produktivnost

TE DNI PO SVETU

DIREKTA ZVEZA MED MOSKVO IN WASHINGTONOM

● **DIREKTA ZVEZA MED MOSKVO IN WASHINGTONOM**
Predstavniki ZDA in SZ so v Ženevi podpisali sporazum o vzpostavitvi neposredne telekomunikacijske zveze med Moskvo in Washingtonom. V primeru okvare na teleprinterjih bodo uporabljali radijske zveze preko rekejev v Tangerju.

IZVOLJEN NOVI PAPEZ

● **IZVOLJEN NOVI PAPEZ**
Na konklavu v sikstinski kapeli so za novega poveljarja rimokatoliške cerkve izvolili milanskega nadškofa, kardinala Montinija. Novi papež si je nadel ime Pavel VI.

TAJFUN V JUŽNI KOREJI

● **TAJFUN V JUŽNI KOREJI**
Področje Južne Koreje je zajel hud tajfun. V necurju je zgubilo življenj 30 ljudi, 47 pa je bilo poškodovanih. Poškodovanih je bilo 3400 hiš.

POROČILA O »THRESHER«

● **POROČILA O »THRESHER«**
Preiskovalna komisija o nesreči podmornice »Thresher« je izdala 1700 strani dolgo poročilo, v katerem kot najverjetnejši vzrok nesreče navaja nagel vdor vode v strojni prostor podmornice.

PRISTANEK KOZMONAVTOV

● **PRISTANEK KOZMONAVTOV**
Uspešen zaključek skupnega večdnevnega poleta sovjetskega kozmonavta Bikovskega in prve kozmonavtke Terješkovne v sovjetski javnosti ocenjujejo kot novo svetličastno vesoljsko epopejo, ki se je končala z bleščelim uspehom.

IZKRCANJE NA KUBI

● **IZKRCANJE NA KUBI**
Tuje agencije so poročale, da se je v četrtih izkrcala na kubanski tleh skupina kubanskih protirevolucionarjev. Menijo, da se je izkrcalo okoli 500 protirevolucionarnih komandosov.

Slovesnost v Križah

Clani TVD Partizana, mladina in vse organizacije v Križah, ki so se nešteto krat uveljavile v svoji dejavnosti, bodo v nedeljo slavile svoj veliki dogodek. Odprli bodo novozgrajeno športno igrišče. Za izgradnjo igrišča so člani TVD Partizan, mladinske organizacije in drugi naredili več kot 7000 prostovoljnih ur.

Slovesnosti se bodo začele ob 14. uri popoldne z veliko športno paradno skozi Križe, v kateri bo sodelovalo okrog 600 športnikov iz vseh krajev Gorenjske in tudi iz Ljubljane. V programu na novem igrišču bodo sodelovali razen domačih športnikov tudi člani Partizana iz Šiške, telovadci Narodnega doma Ljubljana, športno društvo Kranj z judoisti, Alpski center s poletom z avioni in drugi. Skupno bo v izvajanju programa nastopalo okrog 400 športnikov raznih organizacij in društev in tudi pripadnikov JLA. - M.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Ko bo predsednik Kennedy v nedeljo stopil v Frankfurtu na evropsko kopno, se bo za njega začelo težko križarjenje po evropskih prestolnicah, ki so po vladnih krizah zelo slabo pripravljene na tako pomembne politične dogodke. Zaradi zelo neurejenih razmer v številnih evropskih vladnih palačah, ki jih namerava Kennedy na svoji evropski poti obiskati, so začeli številni njegovi nasprotniki prikazovati ta skok v Evropo, kot povsem zgrešen in politično prazen. Washingtonski skupščinski modrijani iz vrst republikanske opozicije so vedno bolj prepričani, da je Kennedyjev evropski zlet usmerjen v prazno in bi bilo veliko bolj pametno, če bi Kennedy na mesto Berlina, kjer bo z vsemi optičnimi pripomočki pogledal preko »berlinskega zidu« vzhodnonemško stvarnost, obiskal rajši Birmingham na ameriškem jugu, kjer neredit s črnic še vedno niso zagotovili rane enakopravnosti. Pravi pomen bi za Kennedyjevo izletniško vneto

imel ameriški jug in ureditev evropskega problema.
Toda prav tako kot v Birminghamu je Kennedyju evropski sprehod politično vsiljen z logičnimi posledicami in težnjami. Pripravljen obisk ameriškega predsednika

vzele kakšne bolj dalekosežne posledice.
V Zahodni Nemčiji se prav v tem času zamenjajeta za krmiloni vlade Adenauer in njegov naslednik Erhard. Adenauer bo v času Kennedyjevega obiska še vedno

kanceler profesor Erhard. Teh nekaj ur skupne vožnje po odlično vzdrževanih nemških cestah bo verjetno dovolj, da si bosta novi nemški kanceler in predsednik Kennedy razložila osnove nemško-ameriškega sodelovanja za prihod-

težje razpravljali o vojaških vprašanjih, zlasti se, ker so britanski laburisti ameriškega predsedniku odsvetovali dvogovor z britanskim premierom, ki v državni nima več nobenega ugleda in bpo-re. Vendar pa je zdaj britanski vladi podpora ameriškega predsednika nadvse potrebna in dobrodošla. Kennedy bo s sestankom v Londonu nemara poskušal reševati svojega britanskega utopljence. Vprašanje pa je, če se bo Macmillan pustil pregovoriti, da bi zavrgel svoje pomisleke o multilateralnih atomskih silah, ki jih namerava zadržati tudi takrat, ko bodo skupne atomske sile v okviru atlantske zveze že postavljene na noge.
Najtežje bo seveda za Kennedyja v Italiji. V Rimu še vedno traja vladna kriza in vprašanje je, če bo pred Kennedyjevim prihodom postavljena trdna vlada. Zanimi so prav slabi. Delno olajšanje prinaša vest o izvolitvi novega papeža, tako se bo lahko Kennedy dalj časa mudil v Vatikanu.

Evropski izlet

ka v Evropi je morda v sedanjem času gola formalnost, ker so politične razmere edino na Irskem od vseh evropskih postankov toliko urejene, da se s plača vlagati v razgovore trud in prizadevanost. V vseh tih ostalih postajališčih bodo Kennedyjeva načela in razlago poslušali samo z enim usesom, zakaj v tem času ni mogoče sklepati, da bi zahodnonemška in italijanska vlada, če bo do prihoda že rešena vladna kriza, lahko pre-

prvi mož zahodnonemške vlade, s katerim bo Kennedy razpravljal v kancelerjevi palači v Bad Godesbergu, vendar bo njegove vladavine v jeseni konec. Američani se seveda niso zadovoljili, da bi uradna stališča razlaševali samo z Adenauerjem, ki so mu ure že šteje. Tako so preko uradnega protokola poskrbeli, da bo ameriškega predsednika spremljal z letališča v Frankfurtu na zahodnonemško glavno mesto na Reni bodoči

nje obdobje. Sicer pa Američani z Nemci nimajo najtežjih razgovorov. Nekoliko jim morajo odsvetovati preveč pogoste skomine po atomskem orožju, jih nagovoriti za večji delež pri stroških za izgradnjo multilateralnih atomskih sil in jih slednjic nagovoriti za pospešeno večanje konvencionalnih sil nemške armade.
Z Macmillanom, ki je še ves omočiten od udarcev svojega obrambnega ministra bo Kennedy

je sodeloval odbornik Ivo Šefic, ki je s svojo razpravo dal nadaljnji prispevek za razvoj trgovine. Po njegovi razpravi je občinska skupščina soglasno sprejela poročilo o gospodarstvu občine in sprejela sklep, naj se seznanijo organi delavskega samoupravljanja z obravnavanim materialom in stališči občinske skupščine o nadaljnjem razvoju. Hkrati je občinska skupščina sprejela tudi sklep, da naj pristojni organi prično s pripravami oziroma organizirajo

priloge za sestavo perspektivnega plana.
Na četrtkovi seji je občinska skupščina sprejela tudi ustrezne sklepe, ki se nanašajo na organizacijsko in družbeno-gospodarsko problematiko gospodarjenja z zasebnimi gozdovi. Med drugim je potrdilo tudi poročilo k zaključnemu računu družbeno investicijskega sklada občine Kranj za preteklo leto. — P.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

»MEDVEDKI« IN »CEBELICE« NA SOBCEVEM BAJERJU

Prijeten in zanimiv program zleta

V ponedeljek bodo prispele na prvo teraso ob Sobčevem bajerju skupine najmlajših tabornikov — »medvedki« in »cebelice« z vse Slovenije. Od ponedeljka do nedelje, 30. junija bo namreč tu njihov zlet. Prireditelj republiškega zleta je okrajna zveza tabornikov Ljubljana, za izvedbo pa sta zadolženi zvezi tabornikov Radovljica in Kranj.

Program zleta je kar se da privlačen, saj ga razen običajnih taborniških dejavnosti (tabornih ognjev, mnogobojev, pohodov) izpopolnjuje tudi vrsta prijateljskih in zanimivih tekmovanj. V programu je namreč glede na letošnje leto tehnične kulture mladih precej poudarka tudi na tehničnih spretnostih tabornikov med 7 in 11 letom starosti.

Tako bodo »medvedki« in »cebelice« prinesli na zlet izdelke, ki so jih naredili na svojih sestankih med letom in v taboru pripravili razstavo. Tudi na zletu se bodo pomerili v izdelovanju maket, risb, ročnih del iz papirja in kartona. Tekmovali bodo še v izdelavi in spuščanju zmajev, v izdelovanju lokov in lokostrelstvu, v izdelovanju ladje iz lubja in podobnem. Ob zaključku bodo udeleženci zleta sodelovali na taborniški paradi, ki bo na Bledu v nedeljo — na drugi dan taborniškega festivala.

Pravočasne priprave

V zveznih in republiških organih že dalj časa temeljito pripravljajo o izdelavi sedemletnega perspektivnega plana. Osnovna načela metodologije planiranja so že izdelana. Sestava omenjenega dolgoročnega plana pa bo v precejšnji meri zapolnila tudi ustrezne občinske organe kakor tudi organe družbenega samoupravljanja. Da bi pri izdelavi sedemletnega perspektivnega plana 1964-70 ne prišlo do zastojev, so v trziški občini že naredili prve korake. Na oddelku za gospodarstvo menijo, naj bi predlog perspektivnega plana pripravilo več komisij. Vsaka komisija

bi namreč obravnavala določeno področje. Za industrijsko panogo bi zbirale potrebne podatke in izdelovale smernice štiri komisije, ki bi imele od tri do pet članov. Svoje komisije bi imela kovinska, lesno-gozdarska, tekstilna in čevljarška stroka. Ostale panoge pa bi obdelale: komisija za področje kmetijstva, komisija za gradbeništvo, komisija za trgovino, komisija za gostinstvo in turizem, komisija za obrt in komunalo, komisija za prosveto in kulturo, komisija za šolstvo, komisija za zdravstvo, komisija za socialno varstvo in skrbstvo, komisija za področja javne uprave in družbenih služb ter komisija za negospodarske investicije in družbeni standard.

Formiranje tako ozko strokovno usmerjenih komisij nedvomno lahko daje zagotovilo, da bo material za perspektivni plan res temeljito proučen in da bodo smernice, ki jih bo ta dolgoročni načrt vseboval, umestne in realne. — P.

Preddvor pripravljen za letošnje sezono

PREDDVOR — Turistično društvo Preddvor se je za letošnje poletno sezono dobro pripravilo. Uspešno mu je pridobiti 20 lastnikov, ki bodo oddajali sobe za turiste in potnike. Skupno imajo 42 sob z 78 posteljami. Vse sobe so III. in IV. kategorije, njihova cena pa se giblje od 250 do 400 dinarjev. V kratkem bodo odprli turistično informativno pisarno, ki bo opravljala tudi recepcijsko službo in oddajala tujske sobe, razen v gostišču grad Hrbi pri jezuru Črnjava. Razen tega je društvo poskrbelo za lepši videz vasi in čistočo kraja. Med drugim pripravljajo tudi o odkupu prazne privatne hiše v neposredni bližini mladinskega doma.

Krajevni praznik na Jezerskem

JEZERSKO — Prebivci na Jezerskem so v nedeljo pričeli s praznovanjem desetega krajevnega praznika. Ob njem vsako leto obudijo spomin na množični odhod domačinov v partizane. Ob letošnjem 10. krajevem prazniku so sklenili, da bodo še bolj slovesno praznovali in kot uvod v praznovanje so priredili športne prireditve. Danes pa bo v Korotanu slavnostna seja sveta krajevnega skupnosti, na katero so razen predstavnikov vseh političnih in družbenih organizacij povabili tudi vse vaščane. Ob tej priložnosti bodo objavili tudi rezultate tekmovanja o urejanju kraja in podeli nekatero nagrade. Zvečer bo v dvorani Korotana kulturni program, ki ga bodo izvedle družbene organizacije in Zdrženje borcev s tematiko iz NOV, glavna in zaključna slovesnost pa bo 22. junija. Najpomembnejše pa bo odkritje skupnega grobišča padlih partizanov na pokopališču, nato pa bo krajevna invalidska organizacija razvila svoj prapor, pevski zbor »Franceta Prešernar« iz Kranja pa bo izvedel koncert. Ves dan bodo tudi športne in druge prireditve. — P.

Nadaljevanje s 1. strani

Naš cilj: Visoka organiziranost proizvodnje in visoka produktivnost

je sodeloval odbornik Ivo Šefic, ki je s svojo razpravo dal nadaljnji prispevek za razvoj trgovine. Po njegovi razpravi je občinska skupščina soglasno sprejela poročilo o gospodarstvu občine in sprejela sklep, naj se seznanijo organi delavskega samoupravljanja z obravnavanim materialom in stališči občinske skupščine o nadaljnjem razvoju. Hkrati je občinska skupščina sprejela tudi sklep, da naj pristojni organi prično s pripravami oziroma organizirajo

Vzgoja in strogost žanjeta uspehe

Jesenice — Zasluge avtomoto društva na Jesenicah, ki v svojih šolah in tečajih usposablja vedno več voznikov motornih vozil, je, da je voznikov brez vozil, je, da je voznikov brez voznika dovoljenja vedno manj. Kar se v zadnjem času seveda pozna tudi v številu prekrškov in nesreč.

Priprave za motociklistične hitrostne dirke

Jezerko — Vedno večji avtomobilski promet na Jezerko — predvsem v okolico novega planšarskega jezera — je narekoval potrebo, da se temu primerno uredijo tudi ceste, nekateri mostovi in postavijo potrebni prometni znaki. Zlasti velik motorni promet pričakujejo ob letošnjih hitrostnih dirkah za prvenstvo Slovenije na Jezerski vrh, 22. junija. Krajevna skupnost na Jezerku je svojo zadnjo sejo posvetila prav temu vprašanju in zaupala izvedbo del posebni komisiji.

Precej govora pa je bilo na seji tudi o Jezerkem vrhu, kjer stoji še stara zapuščenca vojašnica. To bi bilo treba porušiti, material pa porabiti pri gradnji novega gospodarskega objekta, prostor stare vojašnice pa porabiti za parkirni prostor, ki ga sedaj na vrhu tik ob meji primanjkuje. — R.

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1963/64

- Komisija za štipendije pri občinski skupščini Kranj razpisuje naslednje štipendije:
- 2 štipendiji za študij na srednji vzgojiteljski šoli
 - 3 štipendije za študij na učiteljski šoli
 - 2 štipendiji za študij na VPS oz. I. stopnja univerze biologija — kemija
 - 3 štipendije za študij na VPS oz. I. stopnja univerze matematika — fizika
 - 2 štipendiji za študij na VPS — tehnični pouk — likovna vzgoja
 - 2 štipendiji za študij na VPS — defektologija
 - 2 štipendiji za študij na šoli za bibliotekarje
 - 2 štipendiji za študij na višji šoli za telesno vzgojo
 - 2 štipendiji za študij na višji gospodinski šoli v Grobljah
 - 1 štipendija za študij na filozofski fakulteti — pedagogika
 - 1 štipendija za študij na filozofski fakulteti — slovensčina
 - 1 štipendija za študij na filozofski fakulteti — rusčina
 - 1 štipendija za študij na filozofski fakulteti — angleščina
 - 1 štipendija za študij na pravni fakulteti
 - 1 štipendija za študij na ekonomski fakulteti
 - 1 štipendija za študij na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo — visoke gradnje

Prednost pri razpisu imajo otroci padlih borcev in žrtve fašističnega terorja, prosilci višjih letnikov, vsi tisti, ki so prejeli socialno podporo in oni, ki stanujejo na območju občinske skupščine Kranj.

Štipendije se bodo delile za čas, ki je po predpisih določen za dokončanje študija.

Visina štipendije po dogovoru. Prosilci morajo vložiti prošnje pri občinski skupščini Kranj in jih kolkovati z 250 din državne takse. Otroci padlih borcev in žrtve fašističnega terorja so takse prosti.

Prošnji je treba priložiti:

1. podroben življenjepis,
2. zadnje šolsko spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih,
3. potrdilo o premoženjskem stanju prosilca in staršev,
4. potrdilo podjetja, ustanove ali zavoda, kjer sta zaposlena roditelja prosilca, o višini osebnih dohodkov.

Otroci padlih borcev in žrtve fašističnega terorja naj priložijo potrdilo Zveze borcev. Priloge k prošnji morajo biti kolkovane vsaka s 30 din državne takse. Rok za vlaganje prošnji je 15. julij 1963.

Občinska skuščina Kranj
Komisija za štipendije

Pred kratkim so na Bledu odprli Industrijsko prodajalno tovarne »Vezeline« Bled

Vreme

VREMENSKA SLIKA

Močni zahodni tokovi, ki so v minulih dneh dovajali k nam atlantske frontalne motnje, so se zaradi splošnega porasta zračnega pritiska nad srednjo in južno Evropo pomaknili proti severu. Nad Alpami dotekajo v višinah zelo tople zračne mase. Atlantski frontalni val se pomika prek Britanije proti severovzhodu, tako da bodo vplivale v splošnem le v krajih severno od Alp.

NAPOVED ZA DANES IN JUTRI

V Primorju bo ves čas pretežno sončno in toplejše vreme, v notranjosti Slovenije pa bo še precej sončno vreme, vendar je predvsem v severnih krajih pričakovati občasne pooblačitve, pa tudi manjših krajevnih neviht. Temperature bodo ostale sorazmerno visoke.

STANJE VREMENA V PETEK OB 13. uri

Lesce pretežno jasno, 27 stopinj, zračni pritisk 1014 milibarov, pritisk rahlo raste; Jezerko delno oblačno, 22 stopinj; Kredarica delno oblačno, 9 stopinj Celzija, piha severozahodnik s hitrostjo 36 km na uro.

Pridelek sena dober, detelje pa slabši

KRANJ — Deležje v minulim tednu je oviralo kmetovavce pri spraviljanju sena. Skrajni rok za spravilo sena je zadnja tretjina junija, sicer krma izgubi na kvaliteto oziroma hranilni vrednosti. V nižinskih predelih bo povprečni hektarski donos okrog 24 centov ali za 8 odstotkov večji od lanskega.

Vse detelje so v kranjski občini dobro obrodile, razen inkarnatke, ki je v celoti pozebla. Posejana je bila na približno 700 ha. Kmetovavci so jo morali preorati in posejati druge kulture. Kljub temu da bodo po ugodnih vremenskih prilikah detelje letos lahko štirikrat kosili, pričakujejo zaradi pozebe inkarnatke nekoliko manjši pridelek detelje kakor lani. — R.

NESREČE

POBEGLEGA MOTORISTA IZSLEDILI

V sredo smo poročali, da je po hudi nesreči na cesti v vasi Belca med Mojstrano in Planico motorist, ki je podrl 7-letno Mileno Mavko, pobegnil. Ponesrečeno deklico so s težkimi poškodbami prepeljali v jeseniško bolnišnico, nato pa začeli poizvedovati za brezsrčnim pobeglim motoristom. Tretji dan po nesreči, to je v torek, 15. junija, popoldne pa so ga izsledili in priprli. To je bil 25-letni delavec Miroslav Rampr, nazadnje stanujoč v Dovjemu pri Mojstrani št. 42, ki je vozil motorno kolo KR 17-709. V času nesreče se je peljal na njegovem motornem kolesu tudi sopotnik Franc Zavski.

VOZIL JE PO LEVI STRANI CESTE

V sredo dopoldne sta na cesti IV. reda Tržič-Jelendol pred predorom trčila tovornjak KR 15-44 (voznik Alojz Basaj) in motorno kolo KR 10-545, ki ga je vozil Kristijan Perko. Vozili sta se srečavali; motorist je vozil po levi strani proti predoru, zaradi česar se ni mogel izogniti trčenju. Pri padcu se je motorist težje telesno poškodoval (zlom leve noge).

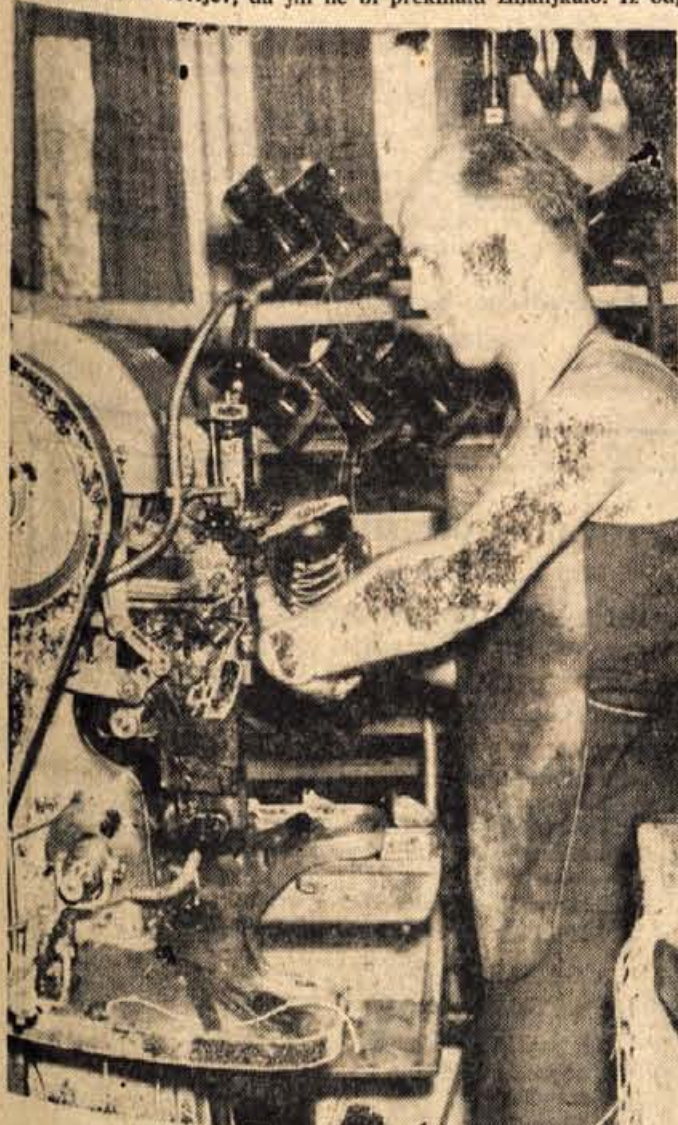
Iz naših komun

Iz naših kolektivov

Čevljarji ob tekočem traku

Dober glas sega do znanih evropskih smučič — Vsak peti par za izvoz — V Žireh ni nezaposlenosti — Kemična industrija ne dohaja čevljarske — Kupci opazijo prijazen nasmeh

Tovarna »Alpina« iz Žirov si je utrla pot med najbolj znane in solidne tovarne čevljev pri nas. Na rečem dvakrat, da niso k temu pripomogli prav specialni smučarski čevlji, ki so zelo hitro prodrali na domače in tuje smučine. Toda tudi drugim vrstam obutve zadnje čase ni moč oporekati. Dokaz: potrošnja v lastnih trgovinah in izvozna naročila so večja kot zmogljivost tovarne. Preteklo zimo so »Alpino« precej kritizirali — ker ni mogla izdelati toliko zimskih čevljev, da jih ne bi prekmalu zmanjkalo. Iz odgo-

Kolikšnega pomena so stroji ob tekočem traku, lahko razberemo že iz enega samega podatka: delavec je na roko prišil podplate na 5 ali 6 parov smučarskih čevljev dnevno. Sedanja norma: 330 parov

vorov na vprašanja, ki smo jih ob našem obisku zastavljali, lahko razberemo še marsikaj zanimivega o tem kolektivu, ki šteje sedaj 840 delavcev in izdelava letno skoraj pol milijona parov čevljev, kar je nekaj manj kot 2 milijardi dinarjev bruto produkta.

● Ali gredo smučarski čevlji dobro v promet? — Delamo jih predvsem za izvoz in naročila iz leta v leto naraščajo. Pred letom dni smo vpeljali tako imenovani težki trak, ob katerem vsak dan izdelamo 330 parov. Izvažati smo začeli z nekaj sto pari, nadaljevali z nekaj tisoč, letos bomo izvozili okoli 100 tisoč parov, med temi dve tretjini specialnih smučarskih čevljev. Ker pa ta naročila še kar naraščajo, bomo verjetno morali vpeljati dve tuzeni tudi pri težkem traku.

● Imate pri pridobivanju novih delavcev težave? — Precejšnje. V Žireh in najbližji okolici je zaposlen že vsak tretji prebivalec, kar je izredno visoka stopnja zaposlenosti in je ni mogoče prekoračiti. Če bomo hoteli povečati kolektiv, bomo morali po delavce v bolj oddaljene kraje. Polovica zaposlenih se sedaj vozi na delo s kolesi in mopedi, povečini iz razdalje do 5 kilometrov.

● Se težave s surovinami iz prejšnjih let še nadaljujejo? — Po količinah je usnja in ostalega dovolj. Problem se začneja pri kvaliteti. Usnarji tožijo, da nimajo dobrih surovin in kemičalj in nam zato ne morejo izdelati dobrega usnja. Težave so tudi z lepili in podobnim.

● Kako pa je z vašo trgovsko mrežo? — Sedaj imamo 32 lastnih industrijskih prodajaln. Verjetno njihovega števila vsaj v bližnji prihodnosti ne bomo bistveno povečevali, saj moramo že sedaj njihovo zalogo dopolnjevati s čevlji drugih proizvajalcev, ker sami ne izdelamo dovolj. Lansko leto smo okrepili modelarsko službo in naredili velik napredek pri asortimanu lažjih čevljev. Težki, trpečni čevlji se vedno slabše prodajajo.

● Kupci opazijo prijazen nasmeh in tistozeljivost vaših prodajalcev, ki v trgovski mreži (Zal) še ni splošna pravilo. Čemu to pripisujete? — V Žireh smo imeli do nedavnega čevljarsko šolo. Iz vrst njenih učencev smo odbrali najboljše tiste, ki so se potem pripravljali še na dodatnih tečajih. Večkrat jih zbiramo na posvetovanjih, na katerih je veliko govora o odnosih do kupcev.

● Bliža se čas dopustov. Ste predvideli kaj posebnega? — Kljub temu da je precej pregovarjanja na račun kolektivnih dopustov, smo se tudi letos odločili za to obliko. Julij je za nas mriva sezona, ker poletnih čevljev ne izdelujemo več, za jesenske ni mogoče, če manjkajo delavci. Le delavci ob težkem traku bodo izkoristili dopust jeseni, ker morajo prej zadostiti izvoznim naročilom. Delavci, ki imajo manj dni dopusta, kot bi znašal kolektivni dopust, bodo ustrezno število delovnih dni preživeli pri letnem urejanju tovarne. — M. S.

Po volitvah v radovljiški komuni

Delež občanov

v predvolilni akciji je pomemben in dragocen

Obdobje od prvih pogovorov in predavanj o osnutku ustave pa do minulih nedeljskih volitev je bilo v radovljiški komuni doslej najbolj razgibano in bogato. V tem času se je zvrstilo mnogo različnih posvetov, predavanj, zborov volivcev, srečanj političnih aktivov ter zborovanj delovnih ljudi. Na teh številnih srečanjih se je manifestirala volja občanov, uveljavila se je zahteva po dobrem gospodarjenju in po nadaljnjem širjenju ter krepljivi samoupravljanja na vseh področjih dela.

Lahko ugotovimo, da so celotno razgibano politično dejavnost od jesenskih razprav o osnutku ustave v delovnih kolektivih ter po terenskih območjih pa do izvedbe volitev smotno usmerjali po vnaprej določenem in pretehtanem načrtu. Pripravljeni in vodilni ga je občinski politični aktiv. — Vsa družbeno-politična dejavnost teritorialne enote je potekala skladno s splošno orientacijo naše celotne skupnosti. Pri izvajanju delovnega načrta so občinski organi nudili krajevnim političnim delavcem vso pomoč, hkrati pa so dosledno skrbeli za urednicevanje zastavljenega dela. V

celotni predvolilni razgibanosti se je dobro uveljavilo uspešno sodelovanje v vseh smereh; takšen način dela je postal tudi stalna praksa v vseh akcijah, ki so jih opravili politični aktiv na terenu ali v delovnih organizacijah. Občinske politične in samoupravne institucije z Zvezo komunistov in SZDL, s sindikatom in mladino ter delavsko univerzo so svoje delovne metode ter izkušnje uspešno prenašale tudi na terenske politične aktivne; krajevni politični odbori so sem ter tja pokazali precej lastne pobude, s svojimi stvarnimi in preudarnimi političnim delom pa so se marsikod

uveljavili zelo dobro.

Odveč bi bilo naštevati, koliko različnih posvetovanj in srečanj se je zvrstilo v času pred volitvami, saj takega dela ne merimo s številkami. Lahko pa poudarimo vsebinsko plat družbeno-politične dejavnosti. Pogovori na zborih, sestankih in posvetovanjih ter srečanjih s kandidati na terenu in po delovnih organizacijah so zajeli najrazličnejša vprašanja; naši delovni ljudje so razpravljali o gospodarstvu, samoupravi in o družbenem upravljanju, govorili so o komunalnih vprašanjih, seznanjali so se z določili ustave ter z novim volilnim sistemom in podobno. Krog ljudi, ki so v teh pogovorih sodelovali aktivno in dali tudi lastne predloge, je bil zelo širok. S tem je bil tudi dosežen osnovni smoter naše velike akcije. Mnogi pa, ki so prihajali na zborove in posvetovanja, so s svojo udeležbo manifestirali razpoloženje in naklonjenostjo skupnih prizadevanj.

V pogovorih so občani nasto-

pali sproščeno in brez predsodkov ali zadrege. V številnih primerih so kritično razpravljali o gospodarjenju in storilnosti dela, zahtevali so rešitev raznih komunalnih problemov, obsojali pa so tudi nepravilnosti. V prihodnje čaka naše delovne organizacije in politične aktivne še mnogo nalog. Številnim sugestijam, ki so jih izrekli občani, bo treba pravilno prislusniti, jih proučiti in jih reševati. Kolikor je to mogoče. Pred nami je še tudi priprava statutov delovnih organizacij in nadaljnja izpopolnitev občinskega statuta. Razprave pred volitvami so nakazale nekatere nove probleme in konkretne predloge, za izpopolnitev statutov. Prenekatere na zborovanjih teoretično preleteli problem bo treba realizirati — če naj ne ostane samo pri govoritvi — in to je težje kot govoriti, zato bo v prihodnje sodelovanje vseh toliko bolj potrebno. — J. B.

Na kratkem valu

● RIBNO — Te dni so pričeli asfaltirati cesto Bled — Ribno. V tem času je tamkaj že precej prometa zaradi turistične sezone, ki so ga pa preusmerili po spodnji cesti skozi Zeleno. Po novo preurejeni cesti bo omogočen normalni promet. Prebivavci Ribnega ter okoliških naselij bodo končno vendarle dobili dobro cesto, ki jih veže z Bledom; doslej so o tem vprašanju govorili na vsakem zboru volivcev. Mnogo pa bo nova cesta koristila tudi tujekemu prometu.

● BLED — Taborniki odreda »Jezerski biseri« se pripravljajo za veliko srečanje predstavnikov vseh taborniških odredov Slovenije od 27. do 30. junija na Bledu. Program srečanja imajo že pripravljen, razgovarjajo se le še o tehnični strani organizacijski izvedbi te velike prireditve. Letošnje drugo srečanje bo povezovalo kulturno zabavni program s športnimi temovanji. Glavni namen organizatorjev je v tem, da bi pripomogli k nadaljnjemu zblizevanju med taborniški organizacijami, hkrati pa da seznanijo široko javnost z delom ter prizadevanji mladih tabornikov.

● BLED — Podjetje Kompas na Bledu že od maja dalje redno prireja izlete za turiste, ki obiščejo Bled. Načrte izletov pripravljajo po željah turistov. Najpogosteje obiskujejo gorenske turistične kraje, prirejajo pa tudi daljše izlete v druga turistična območja Slovenije. Kot so povedali, priredijo včasih celo po 15 izletov v enem tednu.

● NA BLEJSKEM JEZERU — so se v zadnjih dneh pojavili številni tekmovalni veslaški čolni. Veslači z Bleda in od drugod se že pridno vadijo za bližnja veslaška srečanja zadnje dni junija. Večjo preizkušnjo pa bodo veslači opravili na posebnem tekmovanju danes, 22. junija, ko bodo izbrali našo reprezentanco najboljših veslačev za mednarodna srečanja.

● BLED — Danes zvečer bodo v kazini na Bledu gostovali člani folklorne skupine Svobode z Jesenic. Priredili bodo koncert jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi. V nedeljo, 23. junija, pa se bodo v festivalni dvorani predstavili člani Cufarjevega gledališča z opereto Janka Gregorca Melodije srca.

Koliko krajevnih skupnosti

Na nedavnem plenumu ObO SZDL Skofja Loka so potem, ko so ocenili minule volitve v občinsko skupščino ter v republiški in zvezni zbor, v razpravi posvetili precej pozornosti stvari občinskega statuta in statutov krajevnih skupnosti.

Splošna ocena glede volilne udeležbe in samega poteka volitev je bila nadvse zadovoljiva. Če primerjamo volitve v občinsko skupščino z zadnjimi volitvami republiških in zveznega poslance, so bile prve slabše tako glede udeležbe (87 odst.) kot glede poročanja, medtem ko je bila udeležba minulo nedeljo precej bolj-

ša (95,1 odst.; prvi na področju bivšega okraja Kranj), boljše pa je bilo tudi glede poročevalske službe. Če primerjamo volilno udeležbo posameznih področij, pa je bila obakrat boljša v Selški dolini kot v Skofji Loki in v Poljanski dolini.

O poglavju krajevne skupnosti v občinskem statutu in v zvezi s

statuti bodočih krajevnih skupnosti so bili enotnega mnenja, da je treba, preden se prične razprava o tem, določiti število in obseg KS. Ko bo to število znano, bo treba vzporedno z razpravo o občinskem statutu (leta naj zajame čimširši krog občanov) razpravljati in izdelovati statute krajevnih skupnosti. Menili so, da bo treba dati v le-teh največ poudarka družbenim službam.

Za število in obseg KS se bo treba čimprej odločiti, če hočejo, da bodo imeli že ob novem letu občinski statut in statute KS. Pri tem pa so opozorili, naj se ne bi statut KS prepisovali, zakaj dejavnost in struktura prebivalcev na področju ene KS se bistveno razlikuje od druge in s tem hkrati tudi njihove potrebe.

(Ob koncu naj še omenimo, da so člani plenuma med drugim opozorili tudi na potrebo glede rekreacije starejših občanov. Menili so, da bi bilo treba zgraditi nekaj kegljišč v občini ali vsaj eno sodobno kegljišče z dvema ali tremi stezami in morda še kakšno balinišče. Dobra zamisel, saj pravzaprav starejši občani res ne morejo, niti nimajo kje izkoristiti svojega prostega časa!

S. Skrabar

Mladina v tovarni verig

Lesce — Razpis tekmovanja v produktivnosti dela, ki ga je organiziral okrajni komite ZMS, je mladina v TOVARNI VERIG sprejela soglasno. V stik je stopila z upravo podjetja in političnimi organizacijami. Tudi ti so pokazali veliko zanimanje za tekmovanje, ki bo koristilo vsemu kolektivu. Na zadnjem posvetovanju tovarniškega komiteja ZMS s ostalimi predstavniki podjetja so imenovali ocenjevalno komisijo, predvsem iz vrst strokovnega kadra. Tekmovanje naj bi bilo uvod v sedemletni perspektivni plan podjetja in se nadaljevalo v prihodnjih letih. Namen tekmovanja pa je — zmanjševanje izvirka, bolezenskih izostankov, povečanje discipline in uvajanje tehničnih izboljšav pri proizvodnem procesu.

M. Pogacnik

Iz obeh dolin

● JUTRI V DRAŽGOŠE — Krajevni odbor ZB Dražgoše bo jutri razvil svoj članski prapor. Ob tej priliki vabijo predstavnike stanovske organizacije na Gorenjskem, da se proslave, ki se bo začela ob 14. uri, udeležijo s svojimi prapori. Predvsem pa vabijo nekdanje borce Cankarjevega bataljona. Pričakovati pa je, da bodo na jutrišnje partizansko slavo prišli tudi ostali člani ZB, pa tudi mladina, ki bo prisluhnila spominom o borbah Cankarjevega bataljona...

● CVETLICNA AKCIJA — Tako naj poimenujemo akcijo Turističnega društva v Zelenjkih. Le-to namreč že nekaj let po zaključeni sezoni podeljuje nagrade tistim občanom, ki so imeli najlepše okrašena okna in urejene vrtove. Tudi letos bo posebna komisija TD ogledovala »teren«. Kot menijo na TD, je vsako leto več tovrstnih tekmovalcev. Vredno posnemanja s pripombo, da so nagrade praktične — rože.

● KOVAŠKI SERVIS — Zaradi pomanjkanja kovaških uslug v zgornjem delu Poljanske doline bodo v Sovodnju uredili kovaški servis. Ustanovitelju — krajevni odboru v Sovodnju je v teh dneh občinska skupščina izdala garancijo za 600.000 dinarjev obratnega kredita, ki ga bo dala komunalna banka v Skofji Loki.

● GOSTINSKA MREŽA SE BOLJŠA — Kakor je bilo razvidno iz številnih lepakov bo krajevni odbor SZDL v Godešiču jutri popoldne (ob 15. uri) odprl novo gostilno »Za vasjo«.

V gostilno »Pri Danilu« v bližnjih Retečah pa v teh dneh urejujejo novi akvarij za postrvi, tako da bodo gostje lahko naročili postrvi že jutri. Torej se gostinska mreža v skofjeloški komuni vendarle veča in izboljšuje.

● GASIVSKI SKLAD — Z reorganizacijo krajskega okraja se je reorganiziral tudi okrajni gasivski sklad. Le-to pa je narekovalo potrebo za ustanovitev občinskega gasivskega sklada občine Skofja Loka. Vanj se bodo stekala sredstva od vplačil pri krajski zavarovalnici z območja skofjeloške komunne. Predvidoma bo v letošnjem letu teh sredstev okoli 2 milijona. V sklad pa se bodo stekala tudi dotacija občinske skupščine in drugi dohodki. Tako bo zagotovljena smotnejša uporaba in upravljanje sredstev, ki jih mora zagotoviti občina po temeljnem zakonu o varstvu pred požarom, po drugi strani pa bo novi UO razpolagal z večjimi finančnimi sredstvi in jih bodo uporabili za nadaljnji razvoj gasivske službe.

Partizanski dom na Vodiški planini na Jelovcih bo te dni gotov. Vse organizacije ZB z Gorenjskega in tudi iz Ljubljane in Dolenjskega se pripravljajo na udeležbo ob otvoritvi tega objekta, ki bo hkrati osrednja slovesnost v našem kraju ob letošnjem 4. juliju — dnevu borca

Iz naših komun

V spomin Jožetu Pogačniku

Omenili smo ob nepričkovanim slovesu od našega Jožeta in ne moremo verjeti, da ne živi več med nami. Zapustil nas je mnogo, mnogo prežgodaj. Tragično naključje ga je odtrgalo od nas, s katerimi je bil vedno pripravljen deliti dobro in slabo.

Ob osvoboditvi, ko se je presrečen vrnil iz jelovskih gozdov k svoji družini, se je kot geometer po najkrajši poti ponovno usmeril k svojemu poklicu — k svoji ljubezni — problemom nizkih gradenj, ki jim je bil kot človek in strokovnjak vdan vse do konca.

Trdo življenje v mladostnih dneh in s tem pridobljena razgledanost sta dragemu pokojniku dajala pravico vsak trenutek svojstveno razpravljati o čemerkoli in s komerkoli.

Bil je nadpovprečnega formata kot strokovnjak, športnik in ljubitelj planin.

Kot ljubitelj šaha in brezkonkurenčni šahist vse do leta 1962, je ogromno storil za vgojo mladega kadra Gorenjske. Pred vsem pa je bil geometer, z dušo in telesom predan cestam, od začetka do konca pri svojem podjetju.

Kot prvi predsednik delavskega sveta je razvoju podjetja ob samoupravljanju veliko pripomogel.

Tem bolj nas je osupnilo, da je prav cesta, katerih skrivnostne lepote in nevarnosti so bile JOZETU znane do dna, zahtevala od nas tako veliko žrtve.

Priljetelj

Cesta I. reda ni za vprežna vozila

Vprežna vozila ne smejo uporabljati cest I. reda, zato so povsod, kjer je bilo mogoče, speljali ob glavni cesti stransko za pešce, vprežna vozila in kolesarje. Promet v že itak ozkem grlu od zdravstvenega doma do hotela Pošta na Jesenicah motijo predvsem vprežna vozila. Da bi ta najbolj kritični odsek ceste I. reda skozi Jesenice izboljšali, poskušajo urediti obvoz, ki bi vodil od pokopališča prek dvorišč in neurejenih zemljišč vzporedno z glavno cesto do Prešernove ceste. S tem bo precej olajšana stiska s ozkem grlu. Prav tako je, za Jesenice še vedno odprt problem ureditev avtobusnih postajališč, saj postajajo avtobusi, razen dveh izjem, kar na cesti. — U.

Ali že veste, ...

...da bo v petek 28. junija gostovalo v Trzinu Mestno gledališče ljubljansko s satiričnim kabaretom »Mala žehata«.

...da je bilo preteklo leto zaposlenih v tržiški industriji 3.281 ljudi, kar je za 4,1 odstotka manj, kot je predvideval plan. V vsem gospodarstvu pa je bilo zaposlenih 4.130 ljudi ali 1,8 odstotka manj, kakor je bilo predvideno po planu.

...da bo občinska skupščina najela posojilo za sanacijo nekaterih hiš splošnega družbenega premoženja. Te zgradbe samo ne morejo kriti stroškov popravila niti ne morejo najeti kreditov v zadostni višini. Pri določanju višine kredita je predlagatelj upošteval le prioriteta dela: dela za zavarovanje varnosti prebivalcev v teh poslopih in potrebna dela za zavarovanje zgradb pred okvarami.

...da ima podjetje Združena lesna industrija zelo izrabljena osnovna sredstva, ki pa še vedno obratujejo. Zato se je delovni kolektiv odločil za rekonstrukcijo obrata za pohišvo in trafa postaje. Nekaj naj bi dokončali že letos. Za rekonstrukcijo bo podjetje vložilo svoja sredstva, najelo bo tudi kredit. Celotna rekonstrukcija naj bi bila končana prihodnje leto.

...da bodo letos pričeli urejati vodovodno omrežje na podljudeljskem področju in da bodo preuredili otroško okrevališče »Stane Zagare« v hotelski objekt.

— Glede gradnje žičnice na Zelenico pa tole: predvidevamo je, da bi pričeli z deli na terenu že v letošnjem avgustu in da ob oddaji investitorstva gradnje te žičnice podjetju Kompas ostanejo vsi postavljeni rok — nespremenjeni.

Analiza sredstev gospodarskih organizacij

Upad skladov

Preteklo leto smo na našem gospodarskem področju prešli iz sistema fakturiranja na sistem vnovčene realizacije. Ta sprememba je občutno vplivala na višino sredstev, ki pripadajo gospodarskim organizacijam iz naslova delitve čistega dohodka. To potrjujejo tudi konkretni podatki, ki jih je mogoče povzeti iz zaključnih računov gospodarskih organizacij za preteklo leto. V zvezi z ostalimi gospodarskimi vprašanji so razpravljali na zadnji seji tržiške občinske skupščine tudi o teh problemih.

V tržiški občini so bila sredstva gospodarskih organizacij iz delitve čistega dohodka lani v primerjavi z letom 1961 realizirana le z 71,8 odstotka; v primerjavi s planom pa le s 86,7 odstotka.

Ze omenjeni prehod iz sistema fakturiranja na sistem vnovčene realizacije je še posebno močno, tako ugotavljajo v tržiški komunij, vplival prav na višino sredstev za sklade gospodarskih organizacij. Skladi go-

spodarskih organizacij so v primerjavi z letom 1961 lani upadli za 133 milijonov dinarjev. Najnižjo realizacijo skladov je v preteklem letu doseglo gostinstvo (komaj 44,9 odstotka), njeemu sledi gozdarstvo (54,3 odstotka), gradbeništvo (76,6 odstotka), industrija (85,4 odstotka), ostale dejavnosti (96,9 odstotka). Kmetijstvo je realiziralo sklade v primerjavi z letom 1961 z 90,8 odstotka. Planirano višino skladov sta dosegli le trgovina in obrt: prva s 128,0 odstotka, druga pa s 141,9 odstotka.

Med industrijskimi podjetji sta dosegli planirano višino skladov le dve podjetji, in sicer tovarna kos in srpov (117 odstotkov) in tovarna pil Triglav Trzin (103,6 odstotka). Ostala industrijska podjetja pa so planirano višino skladov dosegla takole: tovarna obutve Peko z 99,4 odstotka, združena lesna industrija z 79,1 odstotka, tovarna lepenke s 76,8 odstotka, bombažna predilnica in tkalnica s 63,1 odstotka in tovarna Runo le s 50,3 odstotka.

Kakor smo že omenili, je gostinstvo doseglo izredno nizke sklade vendar na to potrebno nri tem kratko dopolnimo. Pristojni namreč menijo, da temu ni vzrok sistem napačne realizacije, temveč notranja delitev čistega dohodka posameznih gospodarskih organizacij.

Sredstva skladov gospodarskih organizacij so se znižala tudi zaradi tega, ker se je delitev čistega dohodka v letu 1962 spreminila v korist osebnih dohodkov in seveda v škodo skladov. Hkrati so torej osebni izplačani dohodki porasli, in to v nekaterih gospodarskih organizacijah bolj, kakor pa je dopuščala produktivnost dela. — J. P.

Meddruštveno smučarsko tekmovanje

JEZERSKO — V okviru zaključnih športnih prireditev ob 10. krajevem prazniku Jezersko bo v nedeljo, 23. junija, ob 10. uri dopoldne smučarsko tekmovanje pri Češki koči pod Grintavcem, ki ga organizira športno društvo Jezersko. Snežne razmere so še toliko ugodne, da bo prireditev ob morebitnem ugodnem vremenu lahko sprejela številne ljubitelje alpskega smučarskega športa. — R.

GUMARSKI IZOBRAZEVALNI CENTER pri tovarni gumijevih izdelkov »SAVA« v Kranju

vabi k sodelovanju

strokovne delavce, ki se zanimajo za nove oblike in metode izobraževanja strokovnih kadrov in za neposredno povezanost med proizvodnjo in izobraževalno dejavnostjo pri vzgoji novega strokovnega kadra:

- 1 Instruktor za organizacijo strokovnega izobraževanja
- 1 predavatelj
- 1 vzgojitelj

Ad a) — Organizacija strokovnega izobraževanja obsega različne oblike strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja delavcev podjetja: šole, seminarji, tečajji, predavanja in drugo v ali izven podjetja.

Pogoj: zaključena višja ali srednja strokovna šola (tehniška, ekonomska, pedagoška ipd.) in poznavanje organizacije in metodike strokovnega izobraževanja.

Ad b) — Predavatelj za matematiko ali za slovenski jezik poučuje v strokovnih šolah centra: poklicna gumarska šola in srednja tehniška gumarska šola. Pripravlja se tudi ustanovitev višje tehniške gumarske šole.

Pogoj: profesor ali predmetni učitelj za predmet matematike ali za slovenski jezik.

Ad c) — Vzgojitelj delajo v mladinskem domu centra, kjer živijo mladi poklicni delavci, ki obiskujejo poklicno šolo centra. Vzgojitelj je potreben za vodstvo pedagoškega dela v domu.

Pogoj: zaključena višja ali srednja strokovna šola (po možnosti pedagoška ali sorodna) in nekaj let prakse v stroki.

Možnost vključitve je takoj ali po dogovoru. Osebnih dohodkov ureja pravilnik o delitvi osebnih dohodkov sodelavcev centra. Samska stanovanja so na razpolago, družinska pa bo mogoče pridobiti v letu 1964. — Interesente vabimo, da nas osebno obiščejo ali po pošti pošljejo prošnjo z življenjepisom in opisom dosedanje strokovne prakse.

Razpis velja do izpolnitve delovnih mest.

GUMARSKI IZOBRAZEVALNI CENTER
KRANJ, Gregorčičeva 8

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV »SAVA« KRANJ

VABI K SODELOVANJU BODOCE STROKOVNE
DELAVCE, KI SE SOLAJO NA RAZNIH STROKOVNIH ŠOLAH, IN V TA NAMEN PODELJUJE
a) ZA TOVARNO »SAVA« KRANJ:

NASLEDNJE STIPENDIJE:

- 2 stipendiji na tehniški šoli za kemijsko stroko
- 2 stipendiji na tehniški šoli za strojno stroko
- 7 stipendij na ekonomski srednji šoli
- 4 stipendije na fakulteti za naravoslovje in kemijsko tehnologijo
- 2 stipendiji na fakulteti za strojništvo
- 4 stipendije na ekonomski fakulteti

b) ZA GUMARSKI INSTITUT

PRI TOVARNI »SAVA« KRANJ:

- 2 stipendiji na tehniški šoli za kemijsko stroko
- 5 stipendij na fakulteti za naravoslovje in kemijsko tehnologijo
- 2 stipendiji na fakulteti za strojništvo

Stipendije bomo podelili delno dijakom in študentom, ki se bodo letos vpisali na strokovne šole, sicer pa onim, ki se že doslej uspešno solajajo na imenovanih šolah. — Izplačevanje stipendij bo teklo od 1. septembra odnosno 1. oktobra dalje. Vsak stipendist lahko pridobi vse vrste stipendij: stalni del, giblivi del in brezobrestno posojilo, kar je odvisno od uspehov solanja.

Interesenti naj osebno izročijo ali po pošti pošljejo naslednje dokumente:

- 1 prošnjo s kratkim življenjepisom,
2. zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo fakultetne uprave o opravljenih izpitih in srednji oceni,
3. priporočilo mladinske oz. študentske organizacije.

Razpis velja do 10. julija. Prošnjo naslovite ali se osebno zglasite v kadrovskih službah tovarne.

Tovarna gumijevih izdelkov »SAVA«
Kranj, Gregorčičeva 8

Skoraj na vseh šolah so ob koncu leta pripravili razstave izdelkov tehničnega pouka, gospodinjstva in drugih predmetov ter izvenšolskih dejavnosti. — Na sliki: z razstave v šoli »Franceta Prešerna« v Kranju

Leta 1943 se je partizansko gibanje na Gorenjskem že močno razmahnilo. V hribe so odhajale vedno nove skupine. Tisti čisto mladi so se izogibali rekrutaciji v nemško vojsko in organizatorji Osvobodilne fronte ni bilo težko letem pokazati edino pot.

Tako je zidar Kordež, star aktivist, ki je že v predaprilski Jugoslaviji občutil kazensko vojaško taborišče v Ivanjici, sodeloval v tujih tih, spravi spomladi večjo skupino v partizane, z drugo pa je odšel v začetku junija tja tudi sam.

Hitlerjevci so besneli. Izmišljali so si različne načine, kako bi to zavrl. Večkrat so poskušali s preseljevanjem svojcev tistih, ki so bili v gozdovih. Polovili so ljudi, ki niso smeli odnesti s seboj ničesar, jih odpravili v Gorice in od tam naprej na Bavarsko.

Kordeževi so bili pripravljeni na to. Otroci — 14-letni Franc, 12-letni Lojze in 10-letna Mici so dobili naporke že prej od očeta, pa tudi mati jih je vedno opozarjala: »Če pridejo Nemci, se razbežite v gozd! Ampak razkropilno — vsak na svoje.« Nemci jih na ta način

ne bodo dobili vseh, si je mislila Kordeževa, ko jih je tako podučevala.

»Jaz jim bom ušel tudi iz Gorice, če prej ne bom mogel.« Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Za bandite nimamo nobenih služb.« »Čakaj,« si je mislila. Znamilo se bo in videli bomo, kdo je bandit. Stimila je zobe in odšla domov. Spotoma je vzela pošto pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

Krtina in Blaž sta pokazala pravo človeško srce v skrbi za družino borca Kordeža. Čez nekaj dni so kurirji privedli tudi mater in Lojzeta. Ostala je le še Mici. Bilo jim je lažje, ko so zvedeli, da je Nemci tikrat niso odpravili. V začetku svoje matere. Ti so bili bolj »belo« usmerjeni. Otoka so učili v duhu sovrastva do partizanov. Ko jo je neki kmetič Jan iz Javornika, šele v pozni jeseni, privedel k družini in je zagledala partizane, se je stisnila k očetu: »Oče, banditi me bodo.« Kordež jo je potolažil in otrok je kaj kmalu razumel, kakšna je resnica o partizanih.

Do konca vojne se je držala matere in ji po svojih močeh pomagala, ko je kuhala in prala partizanom. France je hitro postal kurir. Pozneje pa je Lojze. Kordeževa družina je obstala. Izpolnilo se so materine besede: »Znamilo se bo in videli bomo, kdo je bandit.«

HENRIK ZBIL

Družina

(Odlomek)

je stala na Gorenji Savi tih pod Smarjetno goro, na spodnji strani ceste, ki vodi v Besnico. Življenje v stari Jugoslaviji je bilo težko za družino. Brezposelnost in pomanjkanje — to je prekalilo oba Kordeževa. »Zena je bila včasih še bolj revolucionarna kot jaz,« prizna Kordežev oče še danes. »Včasih je hotela v mestu kar razbiti izložbe in ozmerjati debelega bogataša, ki je šel slučajno mimo. Komaj sem jo brzdal.«

Tudi po odhodu moža v partizane ni klonila. Prošila je za službo. Nemci so ji zabrusili: »Za bandite nimamo nobenih služb.« »Čakaj,« si je mislila. Znamilo se bo in videli bomo, kdo je bandit. Stimila je zobe in odšla domov. Spotoma je vzela pošto pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

»Gremo!« je tih rekla otrokom. Potem se je napotila k omari, jo odprla in ni vedela, kaj boče. Nekaj obleke bi morala vzeti s seboj, pa se ni mogla odločiti. Misli so ji zastale pri ljudeh kakor prej že tolikokrat in jo odnesla s seboj za kurirje, ki bodo prišli zvečer ponjo. Vedela je, kaj

Nekaj misli k razvoju gorenjskih muzejev

Razen loškega muzeja so se vsi muzeji na Gorenjskem razvili šele po osvoboditvi. Tako o njih in niti o loškem muzeju ne moremo govoriti kot o ustanovah raziskovalnega tipa, ki so v svojih zbirkah prečevale o zgodovini svojih področij na težko umljiv način. Tak težko umljiv način razstavljanja je bil posledica povsem določenih pogojev in pogledov na muzeje nasploh, ki so bili zajeti v stari in danes preživeli miselnosti o muzejih kot skladiščih znanstveno uporabnega gradiva samo za znanstvenike. Ker pa so ustanove te vrste, namreč muzeji na Gorenjskem, mlade in so tako rekoč nastale malo pred drugo vojno ali po njej, je jasno, da so se že takoj aktivirale v prosvetno smer. To pomeni, da so svoje gradivo skušale te ustanove čimbolj približati človeku nasploh, ga pritegniti v svoje zbirke in še več — pritegniti ga tudi k sodelovanju. Predvsem pa so te ustanove, muzeji, posvečali največjo pozornost študenti ali splošnemu povprečnemu nivoju razgledanosti obiskovalca. Torej je danes gradivo v gorenjskih muzejih urejeno na poljudnoznanstven način, ki je najbolj približan razumevanju najširših množic. Pri tem muzeji niso pozabili na načelo, da je najboljša poljudnoznanstvena naloga podana šele tedaj v resnici najboljše, ko je tudi resnično znanstveno preiskana. Zbirke muzejev prikazujejo danes na poljudnoznanstven način izledke znanosti. To velja prav tako za vsa torišča znanosti, ki se skušajo približati širšemu krogu občudovalcev. In občudovalcev je veliko ali z drugimi besedami: število obiskovalcev muzejev na Gorenjskem raste iz leta v leto.

Razen loškega muzeja, se je moral MESTNI MUZEJ v Kranju ali sedanji GORENJSKI MUZEJ preusmeriti zaradi pomanjkanja prostorov zgolj v likovno-vzgojno smer in je s stalnim preiranjem razstav dosegel naravnost zavidljivo število obiskovalcev (letos do konca maja 23.820 obiskovalcev, od tega 43 skupin s 1.488 dijakli). RAZEN MUZEJA V RADOVLJICI, ki je specialni čebelarški in ima še podružnico MUZEJ TALCEV v Begunjah, ki je po značaju tudi specialni muzej in ki je v lanskem letu dosegel rekordno število obiskovalcev, je na Gorenjskem še LOSKI MUZEJ, ki je vsaj za sedaj edini muzej splošnega tipa in ki ima edini v primernih prostorih urejene zbirke. Te zbirke privabljajo iz leta v leto več obiskovalcev, predvsem šolskih skupin, ki jih je bilo do konca maja letošnjega leta že 105 z 2.811 obiskovalci. RAZEN skupinskih obiskov je muzej obiskalo še 2.169 posameznikov ali skupno 4.980 ljudi. Vse skupine, ki obiščejo loški muzej spremlja strokovni vodnik. Zaradi velikega števila skupin pa je letos nekaj skupin ogledalo muzej tudi samih, predvsem so to bile skupine pod vodstvom učiteljev, ki so si že večkrat ogledale muzej. Namreč zaradi pomanjkanja kadra v muzeju ni bilo mogoče spremljati vseh skupin z razlago po muzeju. Če med šolskimi skupinami ne štejemo npr. nekaj skupin iz drugih republik, so te skupine prišle v Skofjo Loko zgolj zaradi muzeja in zaradi strokovnega vodstva, ki jim ga je muzej nudil. To so skupine iz vse Slovenije (od najbližje okolice in iz ostalih predelov Slovenije).

Ne glede na samo strukturo obiskovalcev je danes na dani, da Skofja Loka priteguje obiskovalce skoro izključno zaradi dobro urejenega muzeja. Toda niso edini samo tako imenovani domači obiskovalci, tudi tujci so čedalje pogostejši gostje muzeja. Do konca maja je obiskalo muzej in s tem seveda tudi mesto 77 tujcev, med katerimi prednjačijo Italijani z 61 obiski, sledijo Avstrijci s 7., nato po trije ali dva iz Švice, Anglije, Kanade in po eden iz Švedske in Nemčije. S takim številom turistov ali obiskovalcev muzeja je jasno, da muzej v največji meri prispeva k razvoju turizma v Skofji Loki in seveda tudi v drugih krajih Gorenjske (za katere ni bilo mogoče dobiti podatke).

Letošnji teden muzejev je izzvenel pod geslom »Muzeji in turizem« in gorenjski muzeji so že s samimi svojimi obstojem opravičili tako svoj obstanek kakor tudi samo geslo letošnjega tedna muzejev. Hkrati pa tudi število obiskovalcev dokazuje pravo pot vseh muzejev, ki so svoje zbirke uredili na poljudnoznanstven način in tako privabili in še privabljajo vedo več obiskovalcev. Predvsem pa se tudi večja števila šolskih skupin, ki v samem muzeju organizirajo šolske učne ure.

Na žalost ne moremo zajeti vseh momentov, s katerimi bi lahko še bolj osvetlili pomen muzejev za tako imenovani kulturni turizem. Ob koncu leta bo prav zanimivo se natančneje pregledati prispevek muzejev k povečanju dotoka ali preliva turistov na Gorenjskem, do takrat pa naj služijo ti nesistematično zbrani podatki.

A. PAVLOVEC

Naše šolstvo in politehnična vzgoja

Pot do večje produktivnosti

Izboljševanje življenjskih razmer z dviganjem produktivnosti je imperativ današnjega časa. Ta naloga pa ni izvedljiva samo z rekonstrukcijo tovarn in uvajanjem sodobnejših tehnoloških procesov, temveč predvsem z usposabljanjem kadrov. Zato je treba šolskemu sistemu posvetiti posebno pozornost. Ta mora dati nove sposobne kadre in rešiti problem stalnega usposabljanja vseh, ki sodelujejo v izgradnji.

To je bila ena izmed bistvenih ugotovitev na nedavnem zborovanju pedagogov kranjske občine, ki jo je v daljšem razpravljanju razčlenjeval poslanec v prosvetno-kulturnem zboru republiške skupščine iz kranjske občine IVAN BERTONCELJ ki je zaposlen v zavodu SR Slovenije za strokovno izobraževanje.

Danes je celotni šolski sistem, kot je dejal tovarš Bertoncelj, v izredno razgibani fazi. Osnovni vzrok vseh naših reformnih prizadevanj v vseh vrstah šol je v razvoju naše industrializacije, v velikih odkritjih znanosti in tehnike, kar se odraža v naši praksi v najrazličnejših tehničnih izboljšavah, rekonstrukcijah, mehanizaciji in avtomatizaciji.

Vse to je pri nas na pohodu. Mnoge tovarne in celotne dejavnosti so že ali pa bodo morale menjati splošni sistem proizvodnje. Novemu načinu pa se mora prilagajati tudi proizvajalec prav tako tudi naš izobraževalni sistem. Gospodarstvo oz. družba sploh mora biti živo zainteresirana za dobro osnovo izobrazbe odraslih in mladine. To pa se ne more ustvariti le z dobrimi željami, ampak z vrsto ustreznih pogojev, ki so pedagoške, psihološke, kadrovske in materialne narave. Razvoj mehanizacije in avtomatizacije terja dobro osnovo izobrazbo, zlasti v družbeno-ekonomskih in prirodoslovno-matematičnih znanostih. Ob tem pa naj omenim samo en problem. Naše osnovno šolanje ima izredno pomanjkljivo politehnično vzgojo. To, kar danes imenujemo

politehnično vzgojo je šele njen začetek. Kakšen pa je vpliv te vzgoje na bodoče generacije, so nam lahko za vzgled tiste dežele, ki so danes v tehniki najbolj napredovale.

Politehnična vzgoja obsega teoretično in praktično seznanjanje učencev z znanstvenimi osnovami sodobne tehnike in njene prilagoditve v glavnih dejavnostih industrijske in kemijske proizvodnje. Dalje pomeni politehnična vzgoja pridobivanje spretnosti in tehnične dela z osnovnimi orodji in stroji, razvijanje tehničnih sposobnosti in ustvarjalnega odnosa do dela in praktično uvaženje učencev v delo in proces proizvodnje ter vzgojo socialističnega odnosa do dela. Tako razumljena

politehnično vzgojo je šele njen začetek. Kakšen pa je vpliv te vzgoje na bodoče generacije, so nam lahko za vzgled tiste dežele, ki so danes v tehniki najbolj napredovale.

Politehnična vzgoja obsega teoretično in praktično seznanjanje učencev z znanstvenimi osnovami sodobne tehnike in njene prilagoditve v glavnih dejavnostih industrijske in kemijske proizvodnje. Dalje pomeni politehnična vzgoja pridobivanje spretnosti in tehnične dela z osnovnimi orodji in stroji, razvijanje tehničnih sposobnosti in ustvarjalnega odnosa do dela in praktično uvaženje učencev v delo in proces proizvodnje ter vzgojo socialističnega odnosa do dela. Tako razumljena

Gostovanje plesnega zbora »France Marolt« na Bledu

Večer ljudskega izročila

Minuli četrtek so člani akademske folklorne skupine »France Marolt« iz Ljubljane izvajali na Bledu večer jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi. Spored je obsegal prekmurske, gorenjske, belokranjske, slavonske pa še ples iz Posavine, Vojvodine in Bosne. Vmes pa so peli jugoslovanske narodne pesmi. Večer plesov je bil zelo zanimiv, izvajanje pa odlično. V festivalni dvorani se je to pot zbralo kakih 450 tujih obiskovalcev in okrog 100 domačinov. Gostom je bilo posebno všeč temperamentno bunjevačko kolo iz Vojvodine, občudovali pa so znamenito in pristno nemo kolo izpod Glamoča, ki razodeva zgodovino in trdo življenje bosanskega človeka. — Prav tako zanimivi so bili tudi poskočni, prešerno razposajeni gorenjski plesi: potrkana, svatovski ples z majoliklo in jerbasom na ... plesna igra z metlo in dr...

Plesni zbor »France Marolt« iz Ljubljane je odlična slovenska folklorna amaterska skupina, ki verno in s študijsko natančnostjo oživlja ter ohranja prvine naše ljudske umetnosti. Letos praznuje 15-letnico svojega obstoja in umetniškega delovanja. V tem razdobju je nedvomno opravila bogato kulturno poslanstvo, najprej pod mentorstvom ter umetniškim vodstvom ustanovitelja Franceta Marolta, že vrsto let pa jo uspešno vodijo Tončka Maroltova, Marija Šuštarjeva in Mirko Ramovž. V 15 letih svojega delovanja je folklorni zbor posredoval tolklorno bogastvo kakih petstokrat doma in v tujini.

V razgovoru je Tončka Maroltova povedala, da imajo pred seboj še vrsto nalog ter nastopov. Prav sedaj se pripravljajo na daljšo turnejo po Poljski. Člani plesnega zbora so univerzitetni študentje, zato se plesna skupina stalno izpopolnjuje, generacije plesalcev pa se menjajo, ker skupina deluje na povsem amaterski osnovi. — J. B.

Lojze Perko je razstavljal

Kamnik — V dneh od 8. do 17. junija je akademski slikar Lojze Perko v Kamniku prikazal svoj najnovejši opus likovnih stvaritev. V okusno prirejeni razstavnici dvorani delavske univerze je avtor nanašal 17 olj, in sicer pokrajinske motive z Notranjske.

L. Perka javnosti skoro ni potrebno predstavljati. Notranjec, rojen v Starem trgu pri Ložu leta 1909, ki je dobival prve poduke slikarske tehnike pri Tonetti Kralju v Ljubljani, je ob koncu četrtega desetletja, tik pred izbruhom vojne, obiskoval akademijo v Sofiji in jo končal po vojni v Beogradu. Ze med študijem je pričel razstavljal (v Novem mestu), ilustriral je Martina Krpana, po osvoboditvi pa ga srečujemo pogostoma, od Postojne do Kamnika. Sedaj živi v Kamniku in zнова in zнова hiti v zatista notranjskih...

Vladimir Lamut: »OB KRKI« — razstava v mestnem muzeju Kranj

Johannes Simmel

afera nine

91

Starec z belimi lasmi in belimi brki je potisnil glavo v kabino in se zadovoljno zasmel: »Jutro, jutro, s lednjic ste prišli, kaj? Potem lahko menda začnemo! Gospa je že naročila mogočen zajtrk!« Izginil je. Nina me je pogledala. »Mislija sem, da boš morda hudo lačen.«

Moji udje so bili kakor iz svinca, glava me je bolela, in pred očmi so mi poplesale pičice. Moja dlan je ležala na Ninini in imel sem občutek miru, vendar ne veselja, ne, nobenega veselja.

»Si zelo lačen?«

»Da,« sem rekel, »da.« Premišljeval sem, kako dolgo je vse trajalo, skoraj predolgo, upam, da ne predolgo, in slišal škreb-ljanje dežja in čutil tla, ki so se pozibavala.

»Si tudi ti mislija, da sem to storil?«

»Nikdar,« je dejala. »Ne.« Prek mize je porinila mali zavitek. »To so moja pisma. Pisala sem ti, vsak dan. Vsa pisma boš prebral. V njih piše, kako zelo te ljubim.«

»Piše v njih tudi, da tega ne verjameš?«

»Tudi to piše v njih. Da, Robert, da,« je rekla glasneje in čutil sem, da laže. »Čemu me tako gledaš?«

»Torej si je mislija, Nina, si je mislija.«

Stisnila je ustnice. Nozdri so ji nemirno plale. Nenadoma je prikimala. Njen glas je zvenel brezizrazno: »Mislija sem... ne beri pisem, Robert, stran jih vrzi... tudi v pisemh sem lagala... da, mislija sem, da si to storil... bila sem obupana. To sem lahko še razumela, da umori moški svojo ženo iz ljubosumja... toda ta načrtni, premišljeni umor... to je bilo kaj drugega... Robert,

nenadoma sem se te tako bala... jaz... nikdar več ne bi mogla živeti s teboj, če bi to storil...«

»Se me še vedno bojiš?«

Odkimala je, toda njene oči niso mogle lagati.

Dejal sem: »Spoprijaznil sem se z mislijo, da me bodo obsodili. Raje bi videl, da bi me obsodili, kot da bi me izpustili in bi s teboj živel. Čutil sem, kako sem kriv... strahotno kriv... tudi moja ljubezen ni bila dovolj.«

»To nima kaj opraviti z ljubeznijo,« je rekla. »Z ljubeznijo pač ne.«

Nenadoma so mi roke pričele drhteti, kot da me je obšel hud napad drhtavice. Močno sem jih stisnil in napravil pesti, toda drhtenje ni minilo.

»Vse bo minilo,« je rekla Nina. »Pozabila bova. Ti nisi to storil. Le to je bistveno.«

Pogledal sem v svoje dlani in jih poskušal pomiriti, vendar mi ni uspelo in tako sem pomislil: bova res pozabila? Bo res kdaj minilo? Mar je res pomembno le to, da jaz tega nisem storil? Bo nekoč tako kot je že bilo? Mar bo lahko sploh še tako? Nina je dejala: »Poročila se bova. Proč bova odšla, v drugo mesto. V drugo deželo. Odpočiti se moraš. Nikar ne biti. Tudi jaz ne bom. Nikomur se ne mudi. Prav nikomur se ne mudi. Zdaj imava časa, kolikor ga le poželiva na tem svetu.«

Dlani so mi še vedno drhtele. »Zivci... to so le živci... takoj bo minilo...«

»Kajpada,« je rekla, »kajpada«. In potem je gladila moje drhteče dlani in se smehljala. »Vidiš, že ponehava. Le počakaj, kako ti bo dobro delo, ko boš popil vročo kavo.«

»Da,« sem rekel, »vroča kava mi bo dobro dela.« In potem sva sedla bliže drug k drugemu in strelala v gost dež, ki je padal na sivo reko. Ladja se je blago zibala in pod nama sva slišala starca, kako je ropotal v kuhinji. Zadišalo je po kavi in jajcih s slanino. Slišal sem vrščanje gabebov. Najbrž so krožili nad ladjo. Nina se je prižela bliže. Lice sem del k njenim lasem. Deževalo je vedno huje.

»Kako se počutiš, ljubi?«

»Zalostno,« sem rekel. »Zelo žalostno.«

»To bo minilo. Vse bo prešlo.«

»Da,« sem rekel. »Prav zanesljivo.«

KONEC

politehnična vzgoja ni in ne more biti samo v okvirih današnjega strokovnega izobraževanja, pač pa mora postati sestavni del našega splošnega izobraževanja.

Take sodobne politehnične vzgoje pa ne more dati osemletno osnovno šolanje, ker je prekratko in zanjo učenci tudi še niso dovolj zreli. Osemletno šolanje bo potrebno podaljšati. Ta ukrep bi napravil največjo uslugo strokovnemu izobraževanju, ki se po osnovnem šolanju nadaljuje. Jasno, da podaljšanja osnovnega šolanja ne bomo dosegli jutri, skrbel pa moramo, da bo to čimprej.

Ob tem pa nastaja tudi kopic neresenih vprašanj. V prvi vrsti gre za učne načrte. Ti bi morali biti enotni in obsegati razen drugega tudi osnovno znanje, ki je potrebno proizvajalcem v določenih gospodarskih dejavnostih.

Hkrati se tu odpre vprašanje materialnih možnosti in potrebne kadra. Voditi nas mora prepričanje, da je vlaganje sredstev v kadre prav tako pomembno in tudi ekonomsko rentabilno kakor vlaganje v stroje. Osnovno šolanje je eden izmed pogojev za solidno izobraževanje kadrov bodisi tistih, ki po tem šolanju gredo v delovne organizacije, kakor tudi tistih, ki izpopolnjujejo svoje znanje še v strokovnih šolah.

Perko... realistične smeri, zvest tradiciji, samemu sebi, svoji maniri in tehniki. Njegov sivi temni barvni ton prikazuje gledavcu vso raznolikost, barvitost, pokrajine, vso v temačno skrivnost zavito Notranjsko, vso pezo kmečkega človeka spojenega z zemljo. Njegov realizem se prepleta s simboliko zemlje, iz katere je zrasel. Tudi na tej razstavi ni drugačen, čeprav določena dela napovedujejo prehod v njegovem snovanju. Njegove zimske pokrajine, odete s turobnostjo mračnega dne, ledbečega nad vse ugreznjenim kmečkim naseljem, bistrina jezera, uklenjenega med gmoto gora s pobliskom odsvlta nastajajočega dne, ali vsrkavajo čemu težkemu delu zapisanega kmeta, ki drobi grudo — vse slike govori neposredno, resnično, doživeto. Z do sedaj Perku nenačrtnimi potezami intenzivnih temno zelenih in rdečih barv nam kljub določenemu solzavemu motivu mojstrsko pričara vzdušje situacije, razpoloženje človeka in moč narave.

Razstava je med ljudmi doživljana izredno uspeh. Množice obiskovalcev iz Notranjskega, iz Ljubljane in Kamnika so skoroda romale in se trle v dvorani. Slikar je daroval podobo velikega formata galeriji muzeja v Kamniku.

S. Z.

